

יום בוער כתנור

1. ילקוט שמעוני שמות - פרק כ - רמז ש
רבי נתן אומר מנין אתה אומר שהראה המקום לאברהם אבינו גיהנם ... שנאמר "והנה תנור עשן" - זה גיהנם שנאמר הנה יום בא בוער כתנור.
- 1א. ילקוט שמעוני בראשית - פרק טו - המשך רמז עו
ר' זעירא אמר לא נבראו הללו אלא עצים לגיהנם שנאמר והנה תנור עשן ואין תנור אלא גיהנם שנאמר נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלם.
- 1ב. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יט/א
נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלם ותנא דבי רבי ישמעאל אשר אור לו בציון זו גיהנם ותנור לו בירושלם זו פתחה של גיהנם.
2. ספר מלאכי פרק ג
(יט) כי הנה היום בא בער כתנור ויהיו כל זדים וכל עשה רשעה קש וכלהט אתם היום הבא אמר ה' צבאות אשר לא יעזב להם שרש וענף:
- 2א. בתי מדרשות חלק ב - מדרש אותיות רבי עקיבא השלם נוסח א - אות נ
כי הנה יום בא זה יום הדין הגדול בוער כתנור זה גיהנם שנמשלה בתנור.
- 2ב. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף ח/ב
רבי שמעון בן לקיש אמר אין גיהנם לעולם הבא אלא הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה ורשעים נידונין בה שנאמר וזרחת לכם יראי שמי שמש וגוי ולא עוד אלא שמתעדנין בה ...
3. מדרש רבה בראשית פרשה מד פסקה כא
... א"ל במה אתה רוצה שירדו בניך בגיהנם או במלכיות ר' חנינא בר פפא אמר אברהם ברר לו את המלכיות רבי יודן ור' אידי ור' חמא בר חנינא אמרו אברהם ברר גיהנם והקב"ה ברר לו את המלכיות ...
4. מדרש רבה שיר השירים פרשה ב פסקה כ
ר' חלבו אומר ארבע שבועות יש כאן השביע לישראל שלא ימרדו על המלכיות ושלא ידחקו על הקץ ושלא יגלו מסטירין שלהם לאומות העולם ושלא יעלו חומה מן הגולה. אם כן למה מלך המשיח בא? לקבץ גליותיהן של ישראל ... מהו "עד שתחפץ"?
- 4א. נצח ישראל פרק כד
שלא ידחקו את הקץ, פירוש להביא את הקץ שלא בזמנו על ידי תפילה ורחמים ... שהם מקריבין הקץ יותר מן הראוי ...
- חידושי אגדות ח"א עמ' קסג
ואל ידחקו הקץ להביא הקץ קודם זמן הגאולה וזה מעוט מן הקץ.
- רש"י על כתובות קיא, א
ושלא ירחקו את הקץ - בעוונם. לישנא אחרינא: 'שלא ידחקו' גרסינן - לשון דוחק ...
5. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צז/ב
רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב.
6. מדרש רבה דברים פרשה ה פסקה ה
ר' אליעזר אומר במקום שיש דין אין דין ובמקום שאין דין יש דין ומהו כן אלא אמר ר"א אם נעשה הדין למטה אין הדין נעשה למעלה ואם לא נעשה הדין למטה הדין נעשה למעלה:
7. סנהדרין סח, א
פעם אחת אני והוא מהלכין היינו בדרך אמר לי רבי למדני בנטיעת קשואין אמרתי דבר אחד נתמלאה כל השדה קשואין אמר לי רבי למדני נטיעתן למדני עקירתן אמרתי דבר אחד נתקבצו כולן למקום אחד ...
- 7א. פסיקתא רבתי הוספה א פרשה ד
מפני מה ברא הקדוש ברוך הוא גיהנם וגי'ע? כדי שיהו מצילות זו את זו. כמה ריוח ביניהם: ר' יוחנן אמר כותל ור' חנינא אמר טפח ורבנן אמרי שתייהן שוות.

III

(כ) וְזָרְחָה לְכֶם יְרָאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ וַיִּצְאֲתֶם וַיִּפְשְׁתֶּם כְּעִגְלֵי מִרְבֵּק:

(1) מדרש רבה בראשית פרשה ו פסקה ו

רבי ינאי ור"ש תרוייהון אמרין אין גיהנם אלא יום שהוא מלהט את הרשעים. מה טעם (שם) הנה יום בא בוער כתנור וגוי